

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยส่วนบุคคลและสัมพันธภาพในครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้แบ่ง
ผลการวิจัยออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

<u>ส่วนที่ 1</u>	ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล
<u>ส่วนที่ 2</u>	ข้อมูลสัมพันธภาพในครอบครัว
<u>ส่วนที่ 3</u>	ข้อมูลคุณภาพชีวิตของนักเรียน
<u>ส่วนที่ 4</u>	การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ศึกษาเฉพาะอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 353 คน ลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นที่
กำลังศึกษา จำนวนพี่น้องในครอบครัว อายุของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพ
ของบิดามารดา รายได้ประจำของบิดามารดา รายได้จากอาชีพหลักและอาชีพรองที่ไม่เป็นรายได้
ประจำ รายได้อื่น ๆ และรายได้รวมของครอบครัว ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

(n = 353)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	205	58.1
หญิง	148	41.9
อายุ		
14 ปี	3	0.8
15 ปี	59	16.7
16 ปี	134	38.0
17 ปี	120	34.0
18 ปี	35	9.9
19 ปี	2	0.6
$\bar{X} = 16.37$	SD. = .9237	
Max = 19	Min = 14	
ระดับชั้นที่กำลังศึกษา		
มัธยมศึกษาปีที่ 4	132	37.4
มัธยมศึกษาปีที่ 5	118	33.4
มัธยมศึกษาปีที่ 6	103	29.2
จำนวนพี่น้องในครอบครัว (ไม่รวมผู้ตอบ)		
1 คน	201	57.0
2 คน	99	28.0
3 คน ขึ้นไป	53	15.0
$\bar{X} = 1.66$	SD. = .9557	
Max = 7	Min = 1	
อายุของบิดา		
ต่ำกว่า 47 ปี	188	53.3
47 ปี ขึ้นไป	165	46.7
$\bar{X} = 46.27$	SD. = 6.0499	
Max = 70	Min = 30	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

		(n = 353)	
ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
อายุของมารดา			
ต่ำกว่า 43 ปี		186	52.7
43 ปี ขึ้นไป		167	47.3
$\bar{X} = 42.45$	SD. = 5.7335		
Max = 59	Min = 34		
ระดับการศึกษาของบิดา			
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา		6	1.7
ประถมศึกษา		118	33.4
มัธยมศึกษา/ปวช.		105	29.8
ปวส./อนุปริญญา		46	13.0
ปริญญาตรี		71	20.1
สูงกว่าปริญญาตรี		7	2.0
ระดับการศึกษาของมารดา			
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา		12	3.4
ประถมศึกษา		133	37.7
มัธยมศึกษา/ปวช.		100	28.3
ปวส./อนุปริญญา		35	9.9
ปริญญาตรี		59	16.7
สูงกว่าปริญญาตรี		14	4.0
อาชีพของบิดา			
ค้าขาย		95	27.0
รับราชการ		87	24.6
พนักงานรัฐวิสาหกิจ ธนาคาร บริษัท		41	11.6
ลูกจ้างใช้แรงงาน		41	11.6
เกษตรกร		19	5.4
ว่างงาน		23	6.5
รับเหมาก่อสร้าง		47	13.3

ตารางที่ 3 (ต่อ)

		(n = 353)	
ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
อาชีพของมารดา			
ค้าขาย		114	32.3
รับราชการ		52	14.8
พนักงานรัฐวิสาหกิจ หนาคาร บริษัท		23	6.5
ลูกจ้างใช้แรงงาน		34	9.6
เกษตรกร		7	2.0
ว่างงาน		15	4.2
แม่บ้าน		74	21.0
เสริมสวย,ตัดเย็บเสื้อผ้า		34	9.6
รายได้รวมของบิดามารดา (ต่อเดือน)			
ต่ำกว่า 32,743 บาท		313	88.7
32,743 บาท ขึ้นไป		40	11.3
\bar{X} = 32,742.16	SD. = 39,006.108		
Max = 300,000	Min = 2,000		

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 58.1 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 41.9 มีอายุเฉลี่ย 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.0 และน้อยที่สุดคือมีอายุ 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.6 สำหรับการศึกษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 37.4 และน้อยที่สุด คือ ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 29.2

ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพี่น้องในครอบครัวเฉลี่ย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 และน้อยที่สุด คือ มีพี่น้องในครอบครัว 3 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 15.0 อายุเฉลี่ยของบิดา คือ ต่ำกว่า 47 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.3 และน้อยที่สุด คือ 47 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 46.7 อายุเฉลี่ยของมารดา คือ ต่ำกว่า 43 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.7 และน้อยที่สุด คือ 43 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 47.3 ระดับการศึกษาของบิดาโดยเฉลี่ยจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.4 และน้อยที่สุด คือ จบการศึกษาระดับต่ำกว่าระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 1.7 ระดับการศึกษาของมารดาโดยเฉลี่ยจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ

37.7 และน้อยที่สุด คือ จบการศึกษาระดับต่ำกว่าระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 3.4 อาชีพของบิดาโดยเฉลี่ย คือ ประกอบอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 27.0 และน้อยที่สุด คือ ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 5.4 อาชีพของมารดาโดยเฉลี่ย คือ ประกอบอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 32.3 และน้อยที่สุด คือ ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 2.0 และรายได้รวมเฉลี่ยของบิดามารดา คือ ต่ำกว่า 32,743 บาท คิดเป็นร้อยละ 88.7 และน้อยที่สุด คือ 32,743 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.3

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสัมพันธภาพในครอบครัว

สัมพันธภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ ด้านความรักใคร่ผูกพัน ด้านการพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันในครอบครัว ด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว ด้านความคล้ายคลึงกันในด้านความคิดเห็น ด้านความเข้าใจและใช้เหตุผลในครอบครัว ด้านการรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง ด้านการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และด้านความขัดแย้ง ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สัมพันธภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายด้าน

(n = 353)

ข้อความ	ระดับสัมพันธภาพในครอบครัว					\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ความรักใคร่ผูกพัน								
1. สมาชิกในครอบครัวของท่านมีความสนิทสนมและเป็นกันเอง	192 (54.4)	113 (32.0)	45 (12.7)	3 (0.8)	0 (0.0)	4.40	.7398	สูง
2. พ่อแม่แสดงให้เห็นว่ารักท่านโดยคำพูดหรือการกระทำ	106 (30.0)	145 (41.1)	80 (22.7)	21 (5.9)	1 (0.3)	3.95	.8886	สูง
3. พ่อแม่เอาใจใส่ในเรื่องการเรียนและคอยให้กำลังใจท่านอยู่เสมอ	125 (35.4)	143 (40.5)	74 (21.0)	9 (2.5)	2 (0.6)	4.08	.8447	สูง
4. พี่หรือน้องของท่านจะแบ่งปันสิ่งของซึ่งกันและกัน	78 (22.1)	159 (45.0)	100 (28.3)	11 (3.1)	5 (1.4)	3.83	.8547	สูง
5. เมื่อท่านมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้หรือการคบเพื่อนท่านจะปรึกษาพ่อแม่	75 (21.2)	119 (33.7)	99 (28.0)	46 (13.0)	14 (4.0)	3.55	1.0835	สูง
รวม						3.96	.6337	สูง
การพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันในครอบครัว								
6. สมาชิกในครอบครัวของท่านรับประทานอาหารพร้อมหน้ากัน	101 (28.6)	125 (35.4)	87 (24.6)	30 (8.5)	10 (2.8)	3.79	1.0412	สูง
7. สมาชิกในครอบครัวของท่านดูโทรทัศน์ด้วยกัน	108 (30.6)	132 (37.4)	70 (19.8)	37 (10.5)	6 (1.7)	3.85	1.0276	สูง
8. หากมีเวลาหรือในวันหยุดสมาชิกในครอบครัวของท่านไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกัน	55 (15.6)	65 (18.4)	126 (35.7)	76 (21.5)	31 (8.8)	3.11	1.1691	ต่ำ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 353)

ข้อความ	ระดับสัมพันธภาพในครอบครัว					\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
9. สมาชิกในครอบครัวของท่านไปเยี่ยมญาติพี่น้องด้วยกัน	85 (24.1)	96 (27.2)	113 (32.0)	46 (13.0)	13 (3.7)	3.55	1.1018	สูง
10. สมาชิกในครอบครัวของท่านมีงานอดิเรกที่ต้องทำร่วมกัน เช่น เล่นกีฬา หรือเลี้ยงสัตว์เลี้ยงด้วยกัน	25 (7.1)	54 (15.3)	153 (43.3)	72 (20.4)	49 (13.9)	2.81	1.0788	ต่ำ
รวม						3.42	.8185	ต่ำ
การติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว								
11. สมาชิกในครอบครัวของท่านพูดคุยหยอกล้อเล่นกัน	124 (35.1)	138 (39.1)	77 (21.8)	13 (3.7)	1 (0.3)	4.05	.8612	สูง
12. พ่อแม่เปิดโอกาสให้ท่านแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	123 (34.8)	133 (37.7)	80 (22.7)	14 (4.0)	3 (0.8)	4.02	.9012	สูง
13. สมาชิกในครอบครัวยินดีรับฟังเหตุผลของกันและกัน	106 (30.0)	154 (43.6)	77 (21.8)	12 (3.4)	4 (1.1)	3.98	.8707	สูง
14. สมาชิกในครอบครัวของท่านมักจะพูดคุยกันในเรื่องการเรียนของท่าน	69 (19.5)	141 (39.9)	105 (29.7)	33 (9.3)	5 (1.4)	3.67	.9418	สูง
15. สมาชิกในครอบครัวของท่านพูดคุยเรื่องการคบเพื่อนของท่าน	54 (15.3)	128 (36.3)	119 (33.7)	39 (11.0)	13 (3.7)	3.48	1.0002	ต่ำ
รวม						3.84	.6368	สูง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 353)

ข้อความ	ระดับสัมพันธภาพในครอบครัว					\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ความคล้ายคลึงกันในด้านความคิดเห็น								
16. สมาชิกในครอบครัวของท่านเห็นด้วยที่จะให้เรียนในวิชาที่ท่านต้องการเรียน	162 (45.9)	109 (30.9)	76 (21.5)	2 (0.6)	4 (1.1)	4.20	.8727	สูง
17. ท่านและสมาชิกในครอบครัวเห็นด้วยที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของครอบครัว	102 (28.9)	166 (47.0)	77 (21.8)	8 (2.3)	0 (0.0)	4.03	.7738	สูง
18. ในครอบครัวของท่านให้ความคิดเห็นในเรื่องการวางแผนเลือกอาชีพของท่าน	98 (27.8)	151 (42.8)	86 (24.4)	11 (3.1)	7 (2.0)	3.91	.9049	สูง
19. สมาชิกในครอบครัวของท่านไม่มีความขัดแย้งในเรื่องการคบเพื่อนของท่าน	124 (35.1)	131 (37.1)	68 (19.3)	15 (4.2)	15 (4.2)	3.95	1.0471	สูง
20. สมาชิกในครอบครัวของท่านมักมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ สอดคล้องกัน	54 (15.3)	176 (49.9)	105 (29.7)	17 (4.8)	1 (0.3)	3.75	.7798	สูง
รวม						3.97	.6096	สูง
ความเข้าใจและใช้เหตุผลในครอบครัว								
21. พ่อแม่ให้ความไว้วางใจและเชื่อใจในตัวท่าน	133 (37.7)	157 (44.5)	48 (13.6)	10 (2.8)	5 (1.4)	4.14	.8576	สูง
22. เมื่อลูกๆทะเลาะกันพ่อแม่ของท่านจะตัดสินด้วยความยุติธรรม	120 (34.0)	136 (38.5)	74 (21.0)	13 (3.7)	10 (2.8)	3.97	.9766	สูง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 353)

ข้อความ	ระดับสัมพันธภาพในครอบครัว					\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
23. สมาชิกในครอบครัวของท่าน มีสิทธิเท่าเทียมกันในการ ตัดสินใจในเรื่องต่างๆของ ครอบครัว	103 (29.2)	164 (46.5)	72 (20.4)	11 (3.1)	3 (0.8)	4.00	.8359	สูง
24. เมื่อท่านทำผิดพ่อแม่เปิด โอกาสให้ท่านชี้แจงเหตุผลก่อน	91 (25.8)	152 (43.1)	74 (21.0)	28 (7.9)	8 (2.3)	3.82	.9795	สูง
25. ท่านมักขออนุญาตจากพ่อแม่ และชี้แจงเหตุผลเมื่อต้องการ ออกไปนอกบ้าน	151 (42.8)	138 (39.1)	51 (14.4)	11 (3.1)	2 (0.6)	4.20	.8415	สูง
รวม						4.03	.6710	สูง
การรับรู้บทบาทและหน้าที่ของ								
ตนเอง								
26. พ่อแม่ของท่านมักให้คำแนะนำ สั่งสอนหรือตักเตือนลูกๆด้วย เหตุผล	128 (36.3)	164 (46.5)	53 (15.0)	6 (1.7)	2 (0.6)	4.16	.7793	สูง
27. ท่านปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของครอบครัวอย่างเคร่งครัด	48 (13.6)	161 (45.6)	126 (35.7)	18 (5.1)	0 (0.0)	3.68	.7793	สูง
28. พ่อแม่ของท่านอบรมสั่งสอน ให้ท่านเข้าใจกฎระเบียบของ สังคม	78 (22.1)	203 (57.5)	64 (18.1)	7 (2.0)	1 (0.3)	3.99	.7130	สูง
29. ท่านเชื่อฟังพ่อแม่ของท่าน อยู่เสมอ	104 (29.5)	161 (45.6)	75 (21.2)	12 (3.4)	1 (0.3)	4.01	.8187	สูง
30. ท่านตั้งใจเรียนหนังสือ	83 (23.5)	155 (43.9)	103 (29.2)	11 (3.1)	1 (0.3)	3.87	.8140	สูง
รวม						3.94	.5379	สูง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 353)

ข้อความ	ระดับสัมพันธภาพในครอบครัว					\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
การแก้ไขปัญหาพร้อมกัน								
31. เมื่อท่านมีปัญหาสมาชิกในครอบครัวของท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่างๆด้วย	50 (14.2)	176 (49.9)	105 (29.7)	20 (5.7)	2 (0.6)	3.71	.7979	สูง
32. เมื่อครอบครัวของท่านมีปัญหา สมาชิกในครอบครัวของท่านจะร่วมพิจารณาปัญหาพร้อมกัน	54 (15.3)	163 (46.2)	108 (30.6)	24 (6.8)	4 (1.1)	3.68	.8547	สูง
33. เมื่อท่านมีปัญหาด้านการเรียน สมาชิกในครอบครัวของท่านจะแนะนำและช่วยเหลือ	71 (20.1)	163 (46.2)	100 (28.3)	17 (4.8)	2 (0.6)	3.81	.8317	สูง
34. เมื่อท่านมีปัญหาด้านการเงิน สมาชิกในครอบครัวของท่านจะให้ความช่วยเหลือโดยทันที	111 (31.4)	173 (49.0)	60 (17.0)	7 (2.0)	2 (0.6)	4.09	.7802	สูง
35. เมื่อท่านเจ็บป่วย สมาชิกในครอบครัวของท่านจะดูแลช่วยเหลือหรือพาท่านไปพบแพทย์เสมอ	175 (49.6)	117 (33.1)	47 (13.3)	12 (3.4)	2 (0.6)	4.28	.8607	สูง
รวม						3.91	.6256	สูง
ความขัดแย้ง								
*36. พ่อแม่มักจะบ่นว่าท่านในเรื่องต่างๆ	66 (18.7)	115 (32.6)	93 (26.3)	65 (18.4)	14 (4.0)	2.56	1.1088	ต่ำ
*37. ท่านไม่พอใจเมื่อพ่อแม่ไม่ทำตามที่ท่านต้องการ	32 (9.1)	69 (19.5)	116 (32.9)	106 (30.0)	30 (8.5)	3.09	1.0922	ต่ำ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 353)

ข้อความ	ระดับสัมพันธภาพในครอบครัว					\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
*38. ท่านมักถูกลงโทษโดยที่พ่อแม่ไม่ได้ได้ถามสาเหตุว่าเป็นอย่างไร	24 (6.8)	34 (9.6)	87 (24.6)	97 (27.5)	111 (31.4)	3.67	1.2059	สูง
*39. เมื่อท่านเกิดความเครียดมักจะแสดงกิริยาหรือพูดจาไม่สุภาพแก่สมาชิกในครอบครัว	27 (7.6)	49 (13.9)	88 (24.9)	104 (29.5)	85 (24.1)	3.48	1.2132	ต่ำ
*40. ในกรณีที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน สมาชิกในครอบครัวของท่านมักจะทะเลาะเบาะแว้งกัน	24 (6.8)	52 (14.7)	81 (22.9)	122 (34.6)	74 (21.0)	3.48	1.1727	ต่ำ
รวม						3.26	.9088	ต่ำ
รวมทุกด้าน						3.79	.4728	สูง

* คำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 4 พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1. ด้านความรักใคร่ผูกพัน

ความรักใคร่ความผูกพัน ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 โดยข้อที่มีระดับสัมพันธภาพในครอบครัวมากที่สุด คือ สมาชิกในครอบครัวของท่านมีความสนิทสนมและเป็นกันเอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และน้อยที่สุด คือ เมื่อท่านมีปัญหาเรื่องการเรียนหรือการคบเพื่อน ท่านจะปรึกษาพ่อแม่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55

2. ด้านการพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันในครอบครัว

การพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันในครอบครัว ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 โดยข้อที่มีระดับสัมพันธภาพในครอบครัวมากที่สุด คือ สมาชิกในครอบครัวของท่านดูโทรทัศน์ด้วยกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และน้อยที่สุด คือ สมาชิกในครอบครัวของท่านมีงานอดิเรกที่ต้องทำร่วมกัน เช่น เล่นกีฬา หรือเลี้ยงสัตว์เลี้ยงด้วยกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81

3. ด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว

การติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 โดยข้อที่มีระดับสัมพันธภาพในครอบครัวมากที่สุด คือ สมาชิกในครอบครัวของท่านพูดคุยหยอกล้อเล่นกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 และน้อยที่สุด คือ สมาชิกในครอบครัวของท่านพูดคุยเรื่องการคบเพื่อนของท่าน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48

4. ด้านความคล้ายคลึงกันในด้านความคิดเห็น

ความคล้ายคลึงกันในด้านความคิดเห็น ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 โดยข้อที่มีระดับสัมพันธภาพในครอบครัวมากที่สุด คือ สมาชิกในครอบครัวของท่านเห็นด้วยที่จะให้เรียนในวิชาที่ท่านต้องการเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และน้อยที่สุด คือ สมาชิกในครอบครัวของท่านมักมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ สอดคล้องกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75

5. ด้านความเข้าใจและใช้เหตุผลในครอบครัว

ความเข้าใจและใช้เหตุผลในครอบครัว ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 โดยข้อที่มีระดับสัมพันธภาพในครอบครัวมากที่สุด คือ ท่านมักขออนุญาตจากพ่อแม่และชี้แจงเหตุผลเมื่อต้องการออกไปนอกบ้าน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และน้อยที่สุด คือ เมื่อท่านทำผิดพ่อแม่เปิดโอกาสให้ท่านชี้แจงเหตุผลก่อน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82

6. ด้านการรับรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง

การรับรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 โดยข้อที่มีระดับสัมพันธภาพในครอบครัวมากที่สุด คือ พ่อแม่ของท่านมักให้คำแนะนำสั่งสอน หรือตักเตือนลูกๆ ด้วยเหตุผล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และน้อยที่สุด คือ ท่านปฏิบัติตามกฎระเบียบของครอบครัวอย่างเคร่งครัด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68

7. ด้านการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

การแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 โดยข้อที่มีระดับสัมพันธภาพในครอบครัวมากที่สุด คือ เมื่อท่านเจ็บป่วย สมาชิกในครอบครัวของท่านจะดูแลช่วยเหลือหรือพาท่านไปพบแพทย์เสมอ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และน้อยที่สุด คือ เมื่อครอบครัวของท่านมีปัญหา สมาชิกในครอบครัวของท่านจะร่วมพิจารณาปัญหาาร่วมกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68

8. ด้านความขัดแย้ง

ความขัดแย้ง ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 ซึ่งแสดงถึงสัมพันธภาพในครอบครัวดี มีความขัดแย้งน้อย โดยข้อที่มีระดับสัมพันธภาพในครอบครัวมากที่สุด คือ ท่านมักถูกลงโทษโดยที่พ่อแม่ไม่ได้ไต่ถามสาเหตุว่าเป็นอย่างไร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และน้อยที่สุด คือ พ่อแม่มักจะบ่นว่าท่านในเรื่องต่างๆ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56

จากสัมพันธภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 ด้าน ในรายชื่อนั้น สามารถเรียงลำดับรายด้านได้ดังนี้

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสัมพันธภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	สัมพันธภาพในครอบครัว	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสัมพันธ์
1	ด้านความเข้าใจและใช้เหตุผลใน ครอบครัว	4.03	.6710	
2	ด้านความคล้ายคลึงกันในด้านความ คิดเห็น	3.97	.6096	
3	ด้านความรักใคร่ผูกพัน	3.96	.6337	
4	ด้านการรับรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง	3.94	.5379	
5	ด้านการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน	3.91	.6256	
6	ด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกใน ครอบครัว	3.84	.6368	
7	ด้านการพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันใน ครอบครัว	3.42	.8185	
8	ด้านความขัดแย้ง	3.26	.9088	
รวมทุกด้าน		3.79	.4728	สูง

จากตารางที่ 5 เมื่อเรียงลำดับสัมพันธภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 ด้าน พบว่า ลำดับสูงที่สุด คือ ด้านความเข้าใจและใช้เหตุผลในครอบครัว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และมีความขัดแย้งกันน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของระดับสัมพันธภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง

(n = 353)

สัมพันธภาพในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
โดยรวมทุกด้าน		
สูง	275	77.9
ต่ำ	78	22.1

จากตารางที่ 6 เมื่อจัดระดับสัมพันธภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมพบว่ามากที่สุดอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 77.9 และอยู่ในระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 22.1

ส่วนที่ 3 ข้อมูลคุณภาพชีวิตของนักเรียน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยในครั้งนี้ มีคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 7 คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายด้าน

(n = 353)

ข้อความ	ระดับคุณภาพชีวิต					\bar{x}	S.D.	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ด้านร่างกาย								
1. ท่านได้รับประทานอาหารครบทั้ง 3 มื้อเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย	153 (43.3)	129 (36.5)	47 (13.3)	18 (5.1)	6 (1.7)	4.15	.9509	สูง
2. อาหารที่ท่านรับประทานมีประโยชน์และมีสารอาหารครบ 5 หมู่ในแต่ละวัน	65 (18.4)	157 (44.5)	107 (30.3)	18 (5.1)	6 (1.7)	3.73	.8788	สูง
3. ท่านได้ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาอย่างน้อย 3 วัน/สัปดาห์	92 (26.1)	75 (21.2)	101 (28.6)	58 (16.4)	27 (7.6)	3.42	1.2474	ต่ำ
4. ท่านได้นอนหลับอย่างเพียงพอ	77 (21.8)	133 (37.7)	111 (31.4)	28 (7.9)	4 (1.1)	3.71	.9331	สูง
5. ท่านได้พักผ่อนอย่างเพียงพอ	76 (21.5)	137 (38.8)	112 (31.7)	22 (6.2)	6 (1.7)	3.72	.9274	สูง
6. ท่านพอใจกับสุขภาพของท่านในขณะนี้	81 (22.9)	137 (38.8)	88 (24.9)	33 (9.3)	14 (4.0)	3.67	1.0519	สูง
7. ท่านให้ความสนใจและห่วงใยในสุขภาพของท่านเป็นประจำ	104 (29.5)	139 (39.4)	95 (26.9)	15 (4.2)	0 (0.0)	3.94	.8557	สูง
รวม						3.76	.6559	สูง
ด้านจิตใจ								
8. ท่านมีความมั่นใจในตนเอง	66 (18.7)	128 (36.3)	133 (37.7)	20 (5.7)	6 (1.7)	3.65	.9056	สูง
9. ท่านสามารถเรียนรู้หรือตัดสินใจในเรื่องต่างๆได้เป็นอย่างดี	67 (19.0)	146 (41.4)	133 (37.7)	7 (2.0)	0 (0.0)	3.77	.7721	สูง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n = 353)

ข้อความ	ระดับคุณภาพชีวิต					\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
10. ท่านได้ทำบุญและศึกษาธรรมจากเทปหรือหนังสือธรรมเป็นประจำ	31 (8.8)	69 (19.5)	109 (30.9)	110 (31.2)	34 (9.6)	2.87	1.1087	ต่ำ
11. ท่านมีโอกาสได้พักผ่อนคลายเครียด เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง เล่นดนตรีหรือเล่นกีฬา	196 (55.5)	101 (28.6)	45 (12.7)	11 (3.1)	0 (0.0)	4.37	.8220	สูง
12. เมื่อใดที่ท่านหงุดหงิดหรือไม่สบายใจ ท่านจะมีวิธีระบายอารมณ์นั้นให้หายไปอย่างรวดเร็ว	85 (24.1)	131 (37.1)	114 (32.3)	20 (5.7)	3 (0.8)	3.78	.9057	สูง
13. สมาชิกในครอบครัวรักและให้กำลังใจท่านอยู่เสมอ	114 (32.3)	155 (43.9)	75 (21.2)	7 (2.0)	2 (0.6)	3.78	.9057	สูง
14. ท่านพอใจและมีความสุขในชีวิตประจำวันในขณะนี้	132 (37.4)	145 (41.1)	68 (19.3)	7 (2.0)	1 (0.3)	4.05	.8153	สูง
รวม						3.80	.5451	สูง
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม								
15. ท่านสามารถพูดคุยกับคนทุกเพศทุกวัยได้	163 (46.2)	141 (39.9)	42 (11.9)	7 (2.0)	0 (0.0)	4.30	.7548	สูง
16. เมื่อท่านมีปัญหา มักได้รับการช่วยเหลือจากครูหรือเพื่อนๆ เสมอ	80 (22.7)	183 (51.8)	82 (23.2)	5 (1.4)	3 (0.8)	3.94	.7682	สูง
17. ท่านมีความสุขในการที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น	147 (41.6)	153 (43.3)	51 (14.4)	2 (0.6)	0 (0.0)	4.26	.7191	สูง
18. ท่านปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอยู่เสมอ	85 (24.1)	159 (45.0)	95 (26.9)	14 (4.0)	0 (0.0)	3.89	.8116	สูง
19. ท่านให้ความเคารพคุณครูและผู้อาวุโส	179 (50.7)	142 (40.2)	30 (8.5)	2 (0.6)	0 (0.0)	4.41	.6687	สูง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n = 353)

ข้อความ	ระดับคุณภาพชีวิต					\bar{x}	S.D.	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
*20. ท่านมักทำอะไรตามใจตนเองและไม่เกรงใจคนอื่น	33 (9.3)	53 (15.0)	81 (22.9)	115 (32.6)	71 (20.1)	3.39	1.2271	ต่ำ
*21. ท่านรู้สึกว่าคุณเองมีปมด้อยและไม่กล้าคบกับบุคคลอื่น	29 (8.2)	45 (12.7)	54 (15.3)	110 (31.2)	115 (32.6)	3.67	1.2746	สูง
รวม						3.98	.4742	สูง
ด้านสิ่งแวดล้อม								
22. ท่านรู้สึกว่าตนเองมีอิสรภาพเป็นตัวของตัวเองทั้งอยู่ที่บ้านหรือที่โรงเรียน	104 (29.5)	151 (42.8)	86 (24.4)	11 (3.1)	1 (0.3)	3.98	.8306	สูง
23. ท่านรู้สึกว่าตนเองมีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต	78 (22.1)	177 (50.1)	88 (24.9)	7 (2.0)	3 (0.8)	3.91	.7868	สูง
24. ในละแวกบ้านของท่านไม่มีปัญหาเกี่ยวกับอาชญากรรม	123 (34.8)	110 (31.2)	71 (20.1)	30 (8.5)	19 (5.4)	3.82	1.1592	สูง
25. ในละแวกบ้านของท่านมีสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่น่าอยู่	114 (32.3)	124 (35.1)	100 (28.3)	11 (3.1)	4 (1.1)	3.94	.9121	สูง
26. ในบ้านหรือในละแวกบ้านของท่านมีอากาศถ่ายเทสะดวกและไม่มียุงก้นเห็บ	113 (32.0)	156 (44.2)	68 (19.3)	11 (3.1)	5 (1.4)	4.02	.8755	สูง
27. ในละแวกบ้านของท่านไม่มีปัญหาเกี่ยวกับมลพิษทางเสียง	100 (28.3)	127 (36.0)	93 (26.3)	23 (6.5)	10 (2.8)	3.81	1.0134	สูง
28. เพื่อนบ้านของท่านมีน้ำใจไมตรีและคอยให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ	98 (27.8)	130 (36.8)	94 (26.6)	27 (7.6)	4 (1.1)	3.82	.9610	สูง
รวม						3.90	.6226	สูง
รวมทุกด้าน						3.86	.4301	สูง

* คำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 7 พบว่าคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1. ด้านร่างกาย

คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างด้านร่างกาย ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 โดยข้อที่มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด คือ ท่านได้รับประทานอาหารครบทั้ง 3 มื้อเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และน้อยที่สุด คือ ท่านได้ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาอย่างน้อย 3 วัน/สัปดาห์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42

2. ด้านจิตใจ

คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างด้านจิตใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 โดยข้อที่มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด คือ ท่านมีโอกาสดำเนินกิจกรรมคลายเครียด เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง เล่นดนตรีหรือเล่นกีฬา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และน้อยที่สุด คือ ท่านได้ทำบุญและศึกษาธรรมจากเทปหรือหนังสือธรรมเป็นประจำ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87

3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม

คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 โดยข้อที่มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด คือ ท่านให้ความเคารพคุณครูและผู้อาวุโส ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และน้อยที่สุด คือ ท่านมักทำอะไรตามใจตนเองและไม่เกรงใจผู้อื่น ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างด้านสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 โดยข้อที่มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด คือ ในบ้านหรือในละแวกบ้านของท่านมีอากาศถ่ายเทสะดวกและไม่มียุงกัด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และน้อยที่สุด คือ ในละแวกบ้านของท่านไม่มีปัญหาเกี่ยวกับมลพิษทางเสียง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	คุณภาพชีวิต	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ คุณภาพชีวิต
1	ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3.98	.4742	
2	ด้านสิ่งแวดล้อม	3.90	.6226	
3	ด้านจิตใจ	3.80	.5451	
4	ด้านร่างกาย	3.76	.6559	
รวมทุกด้าน		3.86	.4301	สูง

จากตารางที่ 8 พบว่า เมื่อเรียงลำดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ด้าน พบว่าด้านที่มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และน้อยที่สุดคือ ด้านร่างกาย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

คุณภาพชีวิต	จำนวน	ร้อยละ	(n = 353)
โดยรวมทุกด้าน			
สูง	276	78.2	
ต่ำ	77	21.8	

จากตารางที่ 9 เมื่อจัดระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามากที่สุดอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 78.2 และอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 21.8

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยส่วนบุคคลและสัมพันธภาพในครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัยไว้ 2 สมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานที่ 1.1 เพศของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	ระดับคุณภาพชีวิต			χ^2	df	P-value
	ต่ำ	สูง	รวม			
ชาย	40 (19.5)	165 (80.5)	205 (100.0)	1.518	1	.218
หญิง	37 (25.0)	111 (75.0)	148 (100.0)			
รวม	77 (21.8)	276 (78.2)	353 (100.0)			

จากตารางที่ 10 พบว่า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.518 และค่า P-value เท่ากับ .218 แสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.2 อายุบิดาของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุบิดากับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของบิดากับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

อายุของบิดา	ระดับคุณภาพชีวิต			χ^2	df	P-value
	ต่ำ	สูง	รวม			
น้อยกว่า 47 ปี	43 (22.9)	145 (77.1)	188 (100.0)	1.518	1	.218
47 ปี ขึ้นไป	29 (17.6)	136 (82.4)	165 (100.0)			
รวม	72 (20.4)	281 (79.6)	353 (100.0)			

จากตารางที่ 11 พบว่า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุบิดากับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.518 และค่า P-value เท่ากับ .218 แสดงว่าอายุบิดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.3 อายุมารดาของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุมารดากับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของมารดา กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

อายุของมารดา	ระดับคุณภาพชีวิต			χ^2	df	P-value
	ต่ำ	สูง	รวม			
น้อยกว่า 43 ปี	36 (19.4)	150 (80.6)	186 (100.0)	.263	1	.608
43 ปี ขึ้นไป	36 (21.6)	131 (78.4)	167 (100.0)			
รวม	72 (20.4)	281 (79.6)	353 (100.0)			

จากตารางที่ 12 พบว่า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุมารดา กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้เท่ากับ .263 และค่า P-value เท่ากับ .608 แสดงว่า อายุมารดา ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงไม่ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.4 ระดับการศึกษาบิดาของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ของนักเรียน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่ม ตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษาของบิดา	ระดับคุณภาพชีวิต			χ^2	df	P-value
	ต่ำ	สูง	รวม			
ต่ำกว่า ปริญญาตรี	66 (22.5)	214 (77.5)	276 (100.0)	3.330	1	.068
ปริญญาตรีขึ้นไป	10 (13.0)	67 (87.0)	77 (100.0)			
รวม	72 (20.4)	281 (79.6)	353 (100.0)			

จากตารางที่ 13 พบว่า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาบิดากับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้เท่ากับ .330 และค่า P-value เท่ากับ .068 แสดงว่าระดับการศึกษาบิดา ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.5 ระดับการศึกษามารดาของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษามารดากับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษาของมารดา	ระดับคุณภาพชีวิต			χ^2	df	P-value
	ต่ำ	สูง	รวม			
ต่ำกว่า ปริญญาตรี	55 (19.6)	226 (80.4)	281 (100.0)	.576	1	.448
ปริญญาตรีขึ้นไป	17 (23.6)	55 (76.4)	72 (100.0)			
รวม	72 (20.4)	281 (79.6)	353 (100.0)			

จากตารางที่ 14 พบว่า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษามารดากับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้เท่ากับ .576 และค่า P-value เท่ากับ .448 แสดงว่าระดับการศึกษามารดา ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.6 อาชีพบิดาของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพบิดากับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดากับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

อาชีพของบิดา	ระดับคุณภาพชีวิต			χ^2	df	P-value
	ต่ำ	สูง	รวม			
ค้าขาย	19 (19.8)	77 (80.2)	96 (100.0)	1.006	2	.605
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	23 (18.1)	104 (81.9)	127 (100.0)			
เกษตรกร/ว่างงานและอื่น ๆ	30 (23.1)	100 (76.9)	130 (100.0)			
รวม	72 (20.4)	281 (79.6)	353 (100.0)			

จากตารางที่ 15 พบว่า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพบิดากับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.006 และค่า P-value เท่ากับ .605 แสดงว่าอาชีพของบิดา ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.7 อาชีพมารดาของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพมารดาคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของมารดา กับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

อาชีพของมารดา	ระดับคุณภาพชีวิต			χ^2	df	P-value
	ต่ำ	สูง	รวม			
ค้าขาย	27 (23.9)	86 (76.1)	113 (100.0)	1.344	2	.511
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	13 (17.6)	61 (82.4)	74 (100.0)			
เกษตรกร/ว่างงานและอื่น ๆ	32 (19.3)	134 (80.7)	166 (100.0)			
รวม	72 (20.4)	281 (79.6)	353 (100.0)			

จากตารางที่ 16 พบว่า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพมารดา กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.344 และค่า P-value เท่ากับ .511 แสดงว่าอาชีพของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.8 รายได้รวมของครอบครัวของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมของครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมของครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

รายได้รวมของครอบครัว	ระดับคุณภาพชีวิต			χ^2	df	P-value
	ต่ำ	สูง	รวม			
น้อยกว่า 32,743 บาท	63 (20.1)	250 (79.9)	313 (100.0)	.123	1	.726
32,743 บาท ขึ้นไป	9 (22.5)	31 (77.5)	40 (100.0)			
รวม	72 (20.4)	281 (79.6)	353 (100.0)			

จากตารางที่ 17 พบว่า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมของครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้เท่ากับ .123 และค่า P-value เท่ากับ .726 แสดงว่ารายได้รวมของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

สัมพันธภาพในครอบครัว	ระดับคุณภาพชีวิต			χ^2	df	P-value
	ต่ำ	สูง	รวม			
ระดับต่ำ	40 (51.3)	38 (48.7)	78 (100.0)	50.982	1	.000
ระดับสูง	37 (13.5)	238 (86.5)	275 (100.0)			
รวม	77 (21.8)	276 (78.2)	353 (100.0)			

จากตารางที่ 18 พบว่า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้เท่ากับ 50.982 และค่า P-value เท่ากับ .000 แสดงว่าสัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างกับปัจจัยส่วนบุคคลและสัมพันธ์ภาพในครอบครัว

ปัจจัยส่วนบุคคลและสัมพันธ์ภาพในครอบครัว	คุณภาพชีวิต (χ^2)	P – value
เพศ	1.518	.218
อายุของบิดา	1.518	.218
อายุของมารดา	.263	.608
ระดับการศึกษาของบิดา	3.330	.068
ระดับการศึกษาของมารดา	.576	.448
อาชีพของบิดา	1.006	.605
อาชีพของมารดา	1.344	.511
รายได้รวมของครอบครัว	1.123	.726
สัมพันธ์ภาพในครอบครัว	50.982	.000

จากตารางที่ 19 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างกับปัจจัยส่วนบุคคลและสัมพันธ์ภาพในครอบครัว พบว่า สัมพันธ์ภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนเพศ อายุของบิดา อายุของมารดา ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และรายได้รวมของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน

ข้อวิจารณ์

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยส่วนบุคคลและสัมพันธภาพในครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี” ผู้วิจัยได้แยกปัจจัยต่างๆ เพื่อทดสอบสมมติฐานทั้ง 9 สมมติฐานปรากฏว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 1 สมมติฐาน และไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 8 สมมติฐาน ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ปัจจุบันสังคมและวัฒนธรรมในประเทศไทยมีความเจริญมากขึ้นจึงทำให้เพศชายและเพศหญิงได้รับการเลี้ยงดูและการสั่งสอนที่เท่าเทียมกัน จะเห็นได้จากการได้รับโอกาสให้แสดงความสามารถต่างๆ ที่สังคมยอมรับเหมือนกัน และเนื่องจากวัยรุ่นที่กำลังศึกษาเหมือนกันจึงมีประสบการณ์ต่างๆ คล้ายกันจึงทำให้เพศชายและเพศหญิงไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องคุณภาพชีวิต และทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิงผู้ปกครองก็ต้องให้การดูแลเป็นพิเศษเพราะเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อจากวัยรุ่นไปสู่ผู้ใหญ่ ซึ่งผู้ปกครองจะต้องคอยชี้แนะเป็นพิเศษไม่ว่าเด็กจะเป็นหญิงหรือชาย จนทำให้เด็กนักเรียนรู้สึกว่าคุณภาพชีวิตที่ดี จนอาจส่งผลให้เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอำไพรัตน์ และคณะ (อ้างถึงใน ทัดดาว, 2543) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ในครอบครัวไทย โดยใช้แบบสอบถามวัดการทำหน้าที่ของครอบครัวเป็นเครื่องชี้วัดพบว่าเพศที่แตกต่างกัน รายงานสภาพการทำหน้าที่ของครอบครัวไม่ต่างกัน ซึ่งการศึกษาของสุชาดา (2546) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์ในครั้งนี้ : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานีพบว่าได้ผลที่สอดคล้องกัน คือ นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของสุจิตรา (2547) ที่ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเพศชายและเพศหญิงมีคุณภาพชีวิตในภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน

2. จากผลการวิจัยพบว่า อายุของบิดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบิดาไม่ว่าจะมีอายุเท่าใดต่างก็มีความรัก ความห่วงใยต่อบุตรและเป็นที่พักทางจิตใจต่อบุตรเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอ จนอาจส่งผลให้อายุของบิดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต

ของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของต้องจิต (อ้างถึงใน ทัดดาว, 2543) ที่ศึกษาการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของประชาชนในเขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑลพบว่า อายุพ่อแม่ที่ต่างกันทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยกลุ่มอายุระหว่าง 46-55 ปีมีค่าเฉลี่ยสัมพันธภาพในครอบครัวสูงสุด นอกจากนี้ยังไม่สอดคล้องกับงานของ Hurlock (อ้างถึงใน ทัดดาว, 2543) ที่กล่าวถึงงานวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลต่างๆที่มีผลต่อบรรยากาศภายในบ้านที่เป็นครอบครัวเดี่ยวสรุปว่า หนึ่งในปัจจัยเหล่านั้น คือ อายุ ซึ่ง Hurlock ได้กล่าวว่า ยิ่งช่องว่างระหว่างวัยของพ่อแม่และลูกยิ่งมากความสงบร่มรื่นในบ้านยิ่งมีน้อย ช่องว่างระหว่างวัยดังกล่าวอาจมีขึ้นทั้งพ่อแม่สูงอายุหรือพ่อแม่อายุน้อยก็ได้

3. จากผลการวิจัยพบว่า อายุของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมารดาไม่ว่าจะมีอายุเท่าใดต่างก็มีความรัก ความเอาใจใส่ต่อบุตรและอบรมดูแลบุตรอยู่เสมอจนอาจส่งผลให้อายุของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของต้องจิต (อ้างถึงใน ทัดดาว, 2543) ที่ศึกษาการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของประชาชนในเขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑลพบว่า อายุพ่อแม่ที่ต่างกันทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังไม่สอดคล้องกับงานของ Hurlock (อ้างถึงใน ทัดดาว, 2543) ที่กล่าวถึงงานวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลต่างๆที่มีผลต่อบรรยากาศภายในบ้านที่เป็นครอบครัวเดี่ยวสรุปว่า หนึ่งในปัจจัยเหล่านั้น คือ อายุ ซึ่ง Hurlock ได้กล่าวว่า ยิ่งช่องว่างระหว่างวัยของพ่อแม่และลูกยิ่งมากความสงบร่มรื่นในบ้านยิ่งมีน้อย ช่องว่างระหว่างวัยดังกล่าวอาจมีขึ้นทั้งพ่อแม่สูงอายุหรือพ่อแม่อายุน้อยก็ได้

4. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของบิดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบิดาส่วนใหญ่มักจะมีความรับผิดชอบต่อการค่าใช้จ่ายของครอบครัว จึงต้องทำงานอย่างหนักเพื่อให้มีรายรับเพียงพอกับรายจ่ายของครอบครัว ไม่ว่าจะบิดาจะจบการศึกษาสูงหรือต่ำก็ต้องทำงานอย่างหนักเช่นเดียวกันจึงอาจทำให้มีเวลาสนใจกับบุตรน้อยลงไปบ้าง จนอาจส่งผลให้ระดับการศึกษาของบิดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุจิตรา (2547) ที่พบว่าระดับการศึกษาของบิดาและมารดาที่ต่างกันคุณภาพชีวิตในภาพรวมและในแต่ละด้านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของวันที (อ้างถึงใน สุจิตรา, 2547) กล่าวว่าไม่ว่าบิดามารดาที่มีคุณวุฒิการศึกษาต่ำ

หรือสูง สิ่งเหล่านี้ไม่มีผลต่อการประพฤติปฏิบัติของนักเรียนแต่อาจจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์หรือการนำความรู้ทางวิชาการมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน

5. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากปกติมารดาจะรับผิดชอบในเรื่องการจัดสรรค่าใช้จ่ายของครอบครัวให้เกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งต้องมีการเก็บออมเพื่อไว้ใช้ในอนาคต ซึ่งปกติเด็กก็จะได้รับค่าใช้จ่ายจากมารดามากกว่าบิดา ซึ่งการจัดสรรค่าใช้จ่ายนี้เป็นเรื่องปกติของทุกครอบครัวไม่ว่ามารดาจะจบการศึกษาสูงหรือต่ำก็ต้องจัดสรรเงินให้มีประสิทธิภาพ จนอาจส่งผลให้ระดับการศึกษาของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุจิตรา (2547) ที่พบว่าระดับการศึกษาของบิดาและมารดาที่ต่างกันคุณภาพชีวิตในภาพรวมและในแต่ละด้านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของวันทนา (อ้างถึงใน สุจิตรา, 2547) กล่าวว่าไม่ว่าบิดามารดาที่มีคุณวุฒิการศึกษาต่ำหรือสูง สิ่งเหล่านี้ไม่มีผลต่อการประพฤติปฏิบัติของนักเรียนแต่อาจจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์หรือการนำความรู้ทางวิชาการมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน

6. จากผลการวิจัยพบว่า อาชีพของบิดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวของเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชลบุรีส่งผลให้บิดามีโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกับบุตรมากขึ้น ไม่ว่านักเรียนจะประกอบอาชีพใดก็สามารถสละเวลามาร่วมกิจกรรมกับเด็ก เช่น วันครอบครัว เป็นต้น จนอาจส่งผลให้ อาชีพของบิดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุจิตรา (2547) ที่พบว่าอาชีพของบิดาและมารดาที่ต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวมและในแต่ละด้านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาพบว่าเนื่องมาจากบิดาและมารดาของนักเรียนมีลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่คล้ายคลึงกันคือพบว่าบิดาร้อยละ 37.8 และมารดาร้อยละ 37.0 ประกอบอาชีพเกษตรและรับจ้างใช้แรงงานและพบว่าบิดาร้อยละ 30 และมารดาร้อยละ 32.2 ประกอบอาชีพส่วนตัวหรือค้าขายจึงทำให้ความเป็นอยู่การดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นไม่แตกต่างกัน

7. จากผลการวิจัยพบว่า อาชีพของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวของเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชลบุรีส่งผลให้มารดามีโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกับบุตรมากขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมวันแม่ ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก การประกาศแม่ดีเด่น เป็นต้น ก็สามารถส่งเสริมให้บุตรมีความภาคภูมิใจในมารดาของตนเองซึ่งแม้ว่าจะประกอบอาชีพต่าง ๆ ก็มีโอกาสเท่าเทียมกันในการได้รับรางวัล จนอาจส่งผลให้อาชีพของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุจิตรา (2547) ที่พบว่าอาชีพของบิดาและมารดาที่ต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวมและในแต่ละด้านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาพบว่า เนื่องจากบิดาและมารดาของนักเรียนมีลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่คล้ายคลึงกันคือ พบว่าบิดาร้อยละ 37.8 และมารดาร้อยละ 37.0 ประกอบอาชีพเกษตรและรับจ้างใช้แรงงานและพบว่ามีบิดาร้อยละ 30 และมารดาร้อยละ 32.2 ประกอบอาชีพส่วนตัวหรือค้าขายจึงทำให้ความเป็นอยู่การดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่แตกต่างกัน

8. จากผลการวิจัยพบว่า รายได้รวมของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการส่งเสริมค่านิยมใหม่ให้กับครอบครัวของเด็ก ในการเสริมสร้างความรู้สึกผูกพันและภาคภูมิใจต่อกัน เช่น การมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกโครงการทูบีนัมเบอร์วัน เป็นต้น ซึ่งนอกจากจะเป็นโครงการสร้างความเป็นผู้นำให้กับเด็กนักเรียน เพื่อป้องกันภาวะที่เสี่ยงกับการเสพยาเสพติดแล้ว ผลกระทบทางอ้อมยังเป็นโครงการที่สนับสนุนให้เด็กเข้าใจและรับรู้คุณค่าของครอบครัวว่ามีส่วนต่อการพัฒนาชีวิตของตนเองอย่างไร เห็นความสำคัญของบุคคลรอบข้าง รู้จักให้ รู้จักขอและรู้จักพอ ซึ่งไม่ว่านักเรียนจะรู้สึกว่าคุณภาพของครอบครัวแตกต่างกัน แต่ก็รู้ว่าคุณค่าความสุขที่แท้จริงนั้น ตนเองได้รับจากครอบครัวตลอดเวลา จนอาจส่งผลให้รายได้รวมของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงเดือน (อ้างถึงในสุจิตรา, 2547) ที่พบว่ารายได้ของครอบครัวไม่มีผลต่อการปรับตัวของวัยรุ่นจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่คล้ายคลึงกัน และรูปแบบการเลี้ยงดู ตลอดจนการได้รับการสนับสนุนต่างๆคล้ายคลึงกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของสุจิตรา (2547) ที่พบว่ารายได้ของครอบครัวที่ต่างกันคุณภาพชีวิตในภาพรวมและในแต่ละด้านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้พอใช้ตลอดเดือน คิดเป็นร้อยละ 83.50 แสดงให้เห็นว่าครอบครัวที่รายได้สูงหรือรายได้ต่ำถ้ารู้จักให้เงินบุตรใช้อย่างเหมาะสมก็จะทำให้บุตรรู้จักใช้

เงินและเกิดความรับผิดชอบในการที่จะใช้เงินอย่างเหมาะสมจึงเป็นผลให้การศึกษาครั้งนี้พบว่า รายได้ของครอบครัวที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

9. จากผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกุลวรรณ (2526) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัวของเด็กนักเรียนวัยรุ่นในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าถ้าความสัมพันธ์ภายในครอบครัวดีมาก เด็กวัยรุ่นจะมีความสามารถในการปรับตัวสูง และเด็กวัยรุ่นเหล่านี้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อมารดา มากกว่าบิดา วัยรุ่นหญิงมีสัมพันธภาพที่ดีต่อครอบครัวมากกว่าวัยรุ่นชาย นักเรียนวัยรุ่นที่มีผลการเรียนสูงมีความสัมพันธ์กับครอบครัวสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ซึ่งลักษณะ (อ้างถึงใน สุนทรี, 2539) ที่ศึกษาถึงสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดากับบุตรชายวัยรุ่นที่มีผลต่อการปรับตัวของบุตร โดยศึกษาเปรียบเทียบเขตเมืองและชนบทในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าถ้าบิดามารดามีสัมพันธภาพที่ดีกับบุตรก็จะช่วยให้บุตรมีการปรับตัวดีไปด้วย และระหว่างบิดามารดาพบว่าสัมพันธภาพกับบิดามีผลต่อการปรับตัวของบุตรชายมากกว่ามารดา แต่บุตรชายวัยรุ่นทั้งในเขตเมืองและชนบทจะมีสัมพันธภาพกับมารดาดีกว่าบิดา และสอดคล้องกับการศึกษาของเอื้ออารี (2533) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นตอนต้น พบว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการมีคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นตอนต้นที่ค่อนข้างสูง กล่าวคือเมื่อครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีหรือในระดับสูงคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นตอนต้นจะอยู่ในระดับสูงด้วย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่รู้สึกว่าคุณภาพในครอบครัวที่ดี ทำให้ตนเองรู้สึกไม่เครียด สามารถเรียนหนังสือได้อย่างสงบ ซึ่งอาจจะแตกต่างกับนักเรียนที่คิดว่าตนเองมีสัมพันธภาพในครอบครัวแย่กว่า อาจจะรู้สึกว่าตนเองได้รับการสนับสนุนน้อยจากครอบครัว ทำให้มีสมาธิในเรียนน้อยกว่า จนอาจส่งผลให้สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน